

Notitie risicomanagement SWV VO 2603

Inleiding

Het feit dat het eigen vermogen in 2015 door een positief resultaat in 2015 fors is toegenomen leidde tot de vraag wat de gewenste hoogte van het eigen vermogen is. Daarnaast is het ook zinvol om inzicht in de risico's van het SWV te verkrijgen. Tot slot is het opnemen van een beschrijving hoe de risico's worden beheerst een verplicht onderdeel van het jaarverslag.

In deze notitie wordt eerst kort ingegaan op wat een risico is. Ook worden de begrippen beheersmaatregelen en weerstandsvermogen toegelicht. Vervolgens worden de belangrijkste risico's met de bedragen genoemd wat leidt tot een aan te houden weerstandsvermogen. In de bijlage worden de meest voorkomende risico's die binnen een SWV denkbaar zijn genoemd en beoordeeld.

Als leidraad voor deze notitie is gebruik gemaakt van de notitie 'Risicomanagement door samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO en VO' van de VO-raad.

Risico's en beheersmaatregelen

Een risico is een onzeker voorval dat consequenties kan hebben voor het bereiken van de doelen van de organisatie.

Het aantal en de hoogte van de risico's van een SWV hangt sterk af van de gemaakte beleidskeuzes. Doordat het SWV VO 2603 heeft gekozen voor het schoolmodel vallen veel risico's voor het SWV VO 2603 af. Deze risico's komen te liggen bij de individuele schoolbesturen. Doordat het SWV VO 2603 niet de kosten van de verwijzingen naar het (v)so draagt, is dit voor het SWV VO 2603 geen risico. Ook de risico's voor de financiering van de lwoo vallen weg doordat feitelijk alle tekorten en overschotten direct naar de aangesloten schoolbesturen gaan.

Veel risico's kunnen met beheersmaatregelen beperkt of zelfs geëlimineerd worden. Voorbeelden van algemene beheersmaatregelen zijn beleidsplannen (ondersteuningsplan en jaarplan), (meerjaren)begroting en periodieke rapportages, vormen van monitoring en het genereren van ervaringscijfers, werkprocessen zijn geborgd, besluitvormingsprocessen zijn duidelijk en er zijn verzekeringen afgesloten.

Weerstandsvermogen

Beheersmaatregelen zullen nooit voorkomen dat alle risico's uitgesloten worden. Daarom dient er altijd een weerstandsvermogen aangehouden te worden. Het hebben van een weerstandsvermogen voorkomt dat bij een (plotseling) optredend risico niet direct de uitvoering van de begroting in gevaar komt. Het financiële nadeel van het risico kan dan 'afgeboekt' worden op het weerstandsvermogen. Aan de andere kant dient voorkomen te worden dat het weerstandsvermogen te hoog is. Dit is onwenselijk omdat er dan te weinig middelen worden ingezet voor de daadwerkelijke realisatie van passend onderwijs.

Risico's SWV VO 2603

In bijlage 1 worden alle mogelijke risico's die worden aangedragen vanuit de leidraad van de VO-raad genoemd en wordt aangegeven of de risico's wel of niet van toepassing zijn. Daarnaast worden, indien van toepassing, de beheersmaatregelen genoemd.

Hieronder zijn de risico's van het SWV VO 2603 opgenomen die wel van toepassing zijn. Hierbij is het uitgangspunt dat het SWV VO 2603 minimaal € 250.000 weerstandsvermogen dient te hebben buiten de risico's om.

Nr	Omschrijving risico	Bedragen (in hele euro's)
1	Minimaal weerstandsvermogen	250.000
2	Toename (v)so leerlingen (buiten het begrote bedrag) en onverwachte verplichte afdrachten uit residentieel geplaatste leerlingen	100.000
3	Personele risico's (WW-uitkeringen, conflict, vervanging e.d.)	100.000
4	Noodfonds	100.000
5	Strategische leverancier gaat failliet (administratiekantoor, software TLV)	20.000
	TOTAAL	570.000
	Aan te houden weerstandsvermogen (afroonden naar beneden omdat niet alle risico's zich tegelijk voor zullen doen)	500.000

Resumerend betekent dit dat, beredeneerd vanuit het eigen vermogen per 31 december 2015, ruim € 300.000 ter bepaling aan de ALV kan worden ingezet. Zie de tabel hieronder:

Omschrijving	Bedragen (in hele euro's)
Eigen vermogen per 31 december 2015 (zie jaarverslag)	927.243
Af:	
Aan te houden weerstandsvermogen (zie hierboven)	500.000
Bestemmingsreserve voor opleidingskosten	<u>100.000</u>
	<u>600.000</u>
Extra in te zetten	327.243

Bijlage 1 Inventarisatie risico's SWV VO 2603¹

De risicowaardering in euro's is het product van € 10.000 en het product van de wegingen kans en impact op een vijf-puntschaal.

A Risico's geanalyseerd langs de lijn van de begroting

Nr	Omschrijving risico	Wel/niet van toepassing (wvt/nvt)	Omschrijving beheersmaatregelen	Kans	Impact	Kans x Impact	Bedrag (in hele euro's)
Risico's in de baten							
1	Financiering SWV via gemeentelijke subsidies wordt beëindigd	N.v.t. (loopt via scholen)					
2	Bijdragen vanuit Wet langdurige zorg wijzigen.	N.v.t. (loopt via scholen)					
Risico's in de verplichte afdrachten							
3	Aantal sbo, (v)so, lwoo, pro leerlingen is hoger dan verwacht. Hierdoor stijgen de verplichte uitgaven. Daarnaast kan het SWV worden verrast door verplichte afdrachten die voortkomen uit residentieel geplaatste leerlingen.	W.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> Afgifte beschikkingen wordt gemonitord evenals verwijzende scholen. Er is ook reeds € 100.000 voor opgenomen Kijkglazen (DUO) nog beter benutten (actie) Afspraken maken met scholen die residentieële leerlingen plaatsen over levering maandelijkse informatieve overzichten (actie) 	2	5	10	100.000
4	SWV wordt geconfronteerd met sluiting van een pro school in het naburige SWV waardoor het aantal pro leerlingen in SWV fors toeneemt	N.v.t.					
Risico's in (beleids)activiteiten van scholen in SWV							
5	Scholen ontvangen basisondersteuning vanuit SWV zonder dat er prestatie- en/of verantwoordingsafspraken zijn gemaakt	N.v.t.					
6	Er worden veel meer en duurdere arrangementen toegekend dan begroot	N.v.t.					

¹ De indeling van deze bijlage is conform de notitie 'Risicomanagement door samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO en VO' van de VO-raad.

B Risico's gegroepeerd naar strategisch, tactisch en operationeel

Nr	Omschrijving risico	Wel/niet van toepassing (wvt/nvt)	Omschrijving beheersmaatregelen	Kans	Impact	Kans x Impact	Bedrag (in hele euro's)
Risico's op strategisch niveau							
1	Scholen of afdelingen (sbo, (v)so, lwoo, pro) functioneren kwalitatief of bedrijfseconomisch onvoldoende, waardoor een deel van het dekkende aanbod niet in de gewenste vorm beschikbaar is	N.v.t. (voor de onderdelen kwaliteit en bedrijfseconomisch is het aan de Onderwijsinspectie om dit te beoordelen)					
Risico's op tactisch niveau							
2	De binnen het SWV ontworpen systematiek werkt calculerend gedrag in de hand. Bijvoorbeeld: schoolbesturen bepalen zelf wanneer een leerling toelaatbaar is tot de school	W.v.t.	Door afspraken met scholen en gemeenten te verbeteren	2	5	10	100.000
Risico's op operationeel niveau							
3	Scholen vragen arrangementen aan voor ondersteuning die onder de basisondersteuning valt	N.v.t.					
4	Bijdragen van zorginstellingen, gemeenten, zorgverzekeringen e.d. zijn ontoereikend. Hierdoor komt ook de doeltreffendheid van de extra ondersteuning in het onderwijs in gevaar	N.v.t. (risico bij de scholen)					

C Risico's gerangschikt naar domeinen

Nr	Omschrijving risico	Wel/niet van toepassing (wvt/nvt)	Omschrijving beheersmaatregelen	Kans	Impact	Kans x Impact	Bedrag (in hele euro's)
Risico's in het onderwijskundig domein							
1	Diverse scholen zijn niet in staat het	N.v.t.					

	overeengekomen niveau van basisondersteuning in de praktijk te brengen							
Risico's in het domein governance								
2	Bestuursleden behartigen schoolbestuurlijke belangen in plaats van de regionale, gezamenlijke belangen	N.v.t. (geen financieel risico)						
Risico's in het domein bedrijfsvoering								
3	De administratieve organisatie en de interne beheersing (AO/IB) is niet beschreven.	N.v.t.	De AO/IB is beknopt beschreven. Daarnaast kijkt de accountant ook naar de administratieve organisatie en interne beheersing van het SWV					

Risico's in het domein financiën								
4	De tussentijdse financiële rapportages bevatten geen onderbouwde eindejaarsprognose. Hierdoor kan het SWV voor verrassingen komen te staan.	N.v.t.	In de financiële rapportages wordt een onderbouwde prognose van het resultaat afgegeven.					
Risico's in het domein personeel								
6	De begroting houdt onvoldoende rekening met kosten die incidenteel voortvloeien uit werkgeverschap (vervanging, interim-arbeid, conflicten e.d.)	W.v.t.	In de begroting wordt hier geen rekening mee gehouden.	2	5	10	100.000	
7	Detacheringsovereenkomsten zijn kwalitatief onvoldoende, omdat de in rekening te brengen componenten ontbreken	N.v.t.	In de detacheringsovereenkomsten is afgesproken dat de werkelijke loonkosten in rekening worden gebracht met daarbij een vaste vergoeding voor woon-werkverkeer. Overige gemaakte kosten kunnen ook in rekening worden gebracht					
Risico's in het domein communicatie								
8	Veel scholen binnen het SWV zijn onbekend met het vastgestelde niveau van basisondersteuning	N.v.t.						
Risico's in het domein facilitair								
9	Een strategisch leverancier gaat failliet. Bijvoorbeeld het administratiekantoor of de leverancier van de software voor het via een digitale workflow behandelen van aanvragen voor TLV's en arrangementen	W.v.t.	In samenspraak met andere SWV's zoeken naar een oplossing (actie)	1	2	2	20.000	
Risico's met betrekking tot omgevingsfactoren								
10	Wijziging in de bekostiging kan het historisch gegroeide functiebouwwerk van een school onbetaalbaar maken, waardoor bijvoorbeeld de formatie voor extra ondersteuning in gevaar komt	N.v.t.						

D Overige risico's

Nr	Omschrijving risico	Wel/niet van toepassing (wvt/nvt)	Omschrijving beheersmaatregelen	Kans	Impact	Kans x Impact	Bedrag (in hele euro's)
Risico's voorkomend uit door SWV geformuleerde beleid							
1	Scholen zetten gelden ontvangen van het SWV structureel in, waardoor er onvoldoende flexibiliteit is bij actuele behoeften van individuele leerlingen	N.v.t. (door toegepast schoolmodel)					
Risico's voortkomend uit beleid (land. en gem.)overheid							
2	SWV draait op voor uitkeringen personeel (v)so	N.v.t.					